

## Secció I.- COMUNITAT AUTÒNOMA DE LES ILLES BALEARS

## 1.- Disposicions generals

## Presidència del Govern

LLEI 1/1988, DE 7 D'ABRIL, DE DECLARACIÓ DE LA ZONA LITORAL I BOScosa DE LA COSTA SUD DEL TERME MUNICIPAL DE CIUTADELLA, COMPRESA ENTRE L'ARENAL DE SON XORIGUER I CALA GALDANA; COM A AREA NATURAL D'ESPECIAL INTERES.

Núm. 7145

EL PRESIDENT DE LA COMUNITAT AUTONOMA DE LES ILLES BALEARS

Sia notori a tots els ciutadans que el Parlament de les Illes Balears ha aprovat i jo, en nom del Rei i d'acord amb el que s'estableix a l'article 27.2 de l'Estatut d'Autonomia, tenc a bé de promulgar la següent

LLEI

## EXPOSICIO DE MOTIUS

La Llei d'Ordenació i Protecció d'Àrees Naturals d'Especial Interès estableix la via jurídica per a la preservació de tots aquells espais que contenguin valors geològics, ecològics o paisatgístics singulars.

Sens dubte, una de les zones més riques de Menorca des dels punts de vista abans esmentats és la de la costa sud del terme municipal de Ciutadella de Menorca compresa entre Cala Galdana i Son Xoriguer. Tota aquesta zona costanera és formada per penyals verticals d'uns 40 metres d'alçada que s'obren per a formar les cales de Macarella, Macarelleta, Cal'n Turqueta, Es Talaier i Son Saura. Totes aquestes cales són d'una bellesa excepcional i de gran valor botànic, ecològic i paisatgístic.

A l'arenal, que és llarg i amb dunes mòbils, s'hi fan les típiques comunitats dunals; als penyals que tanquen les cales vegetació rupícola litoral i, al fons i als voltants de les cales, boscos-pinars, alzinars, ullastrars que protegeixen els camps de conreu de l'erosió eòlica i de la causada per l'aigua de pluja que s'escola amb força per damunt del sòl.

D'altra banda, cal considerar que la zona meridional de l'illa, i de manera especial la corresponent al terme de Ciutadella, és la més pobra en boscos. Tanmateix, només en la zona d'entre Alparico i els Brecs hi ha prop de 40 Ha. de bosc, amb una comunitat vegetal -la d'ullastrars i arbocers- de particular interès científic. Així mateix, els barrancs de Macarella i Son Saura s'hi fan comunitats vegetals d'indrets molt humits. Aquestes comunitats són molt escasses a l'illa i s'anomenen comunitats de ribera perquè voregen els cursos d'aigua permanents o quasi permanents; aquestes comunitats són molt fràgils, qualsevol acció que modifiqui una mica el seu hàbitat les destrueix sense possibilitat de recuperació. També és notori el gran interès científic que presenten les espècies paleoendèmiques i esquisoendèmiques de la zona i algunes espècies animals protegides tals com les tortuges d'aigua.

No hem d'oblidar tampoc un seguit de restes històriques, com Sa Talaja de Cala'n Turqueta, Es Castelleret de Cala'n Turqueta, les coves i barbicanes dels barrancs i penyals de Macarella i Macarelleta, etc., totalment integrades dins aquest paisatge únic.

La conveniència de la protecció de l'espai natural de l'esmentada zona ha estat remarcada a diversos informes de l'Institut per a la Conservació de la Natura (ICONA), fonamentalment a l'estudi "Caracterización ecológica del área de Cala'n Turqueta" i al seu "Inventario abierto de espacios naturales de protección especial", redactat el 26 de maig del 1982 amb l'objectiu d'"Evitar que la parcel·lació i edificació de les zones considerades puguin produir perjudicis irreparables...".

El criteri d'ICONA es veu reforçat per diversos treballs de la Doctora Maria Angels Cardona, Professora Titular de Fitografia i Ecologia Vegetal de la Universitat de Barcelona, els quals són coincidents amb les opinions emeses per diferents entitats científiques espanyoles i europees i que han motivat que el Ple de l'Ajuntament de Ciutadella acordés elevar al Govern de les Illes Balears proposta de suspensió de planejament a la costa sud del terme (Ple de dia 12 d'abril de 1984) "com a mesura cautelar i provisional i amb la finalitat d'estalviar la formulació d'iniciatives entorpedidores del procés de revisió del planejament".

Així doncs, la protecció integral de la zona litoral i boscosa de la costa sud del terme municipal de Ciutadella, compresa entre l'arenal de Son Xoriguer i Cala Galdana és especialment necessària i urgent.

Per tot açò, i a l'empar del que disposa la Llei d'Ordenació i Protecció d'Àrees Natural d'Interès Especial:

Article 1.- Es declara Area d'Especial Interès l'espai situat dins el municipi de Ciutadella de Menorca, zona litoral i boscosa de la costa sud de l'esmentat terme compresa entre l'arenal de Son Xoriguer i Cala Galdana, a tots els efectes prevists a la Llei d'Ordenació i Protecció d'Àrees Naturals d'Interès Especial.

## Sección I.- COMUNIDAD AUTONOMA DE LAS ISLAS BALEARES

## 1.- Disposiciones generales

## Presidencia del Gobierno

LEY 1/1988, DE 7 DE ABRIL, DECLARACION DE LA ZONA LITORAL Y BOScosa DE LA COSTA SUR DEL TERMINO MUNICIPAL DE CIUTADELLA, COMPRESA ENTRE EL ARENAL DE SON XORIGUER Y CALA GALDANA, COMO AREA NATURAL DE ESPECIAL INTERES.

Núm. 7145

EL PRESIDENTE DE LA COMUNIDAD AUTONOMA DE LAS ISLAS BALEARES

Sea notorio a todos los ciudadanos que el Parlamento de las Islas Balears ha aprobado y yo, en nombre del Rey y de acuerdo con lo que se establece en el artículo 27.2 del Estatuto de Autonomia, tengo a bien promulgar la siguiente

LEY

## EXPOSICION MOTIVOS

La Ley de Ordenación y Protección de Areas Naturales de Especial Interés establece la vía jurídica para la preservación de todos aquellos espacios que contengan valores geológicos, ecológicos o paisajísticos singulares.

Sin duda, una de las zonas más ricas de Menorca desde los puntos de vista anteriormente citados es la de la costa sur del término municipal de Ciutadella de Menorca, comprendida entre Cala Galdana y Son Xoriguer. Toda esta zona costera está formada por peñascos verticales de unos 40 metros de altura que se abren para formar las calas de Macarella, Macarelleta, Cala'n Turqueta, Es Talaier y Son Saura. Todas estas calas tienen una belleza excepcional y un gran valor botánico, ecológico y paisajístico.

En el arenal, que es largo y con dunas móviles, existen las típicas comunidades dunales; en los peñascos que cierran las calas, vegetación rupícola litoral y, al fondo y en los alrededores de las calas, bosques-pinares, encinares, acebuchales que protegen los campos de cultivo de la erosión eólica y de la causada por el agua de lluvia que se cuele con fuerza sobre el suelo.

Por otra parte, haya que considerar que la zona meridional de la isla, y de manera especial la correspondiente al término de Ciutadella, es la más pobre en bosques. Realmente, sólo en la zona entre Alparico y los Brecs hay cerca de 40 Ha. de bosque, con una comunidad vegetal -la de acebuchales y madroños- de particular interés científico. Asimismo, en los barrancos de Macarella y Son Saura hay comunidades vegetales de lugares muy húmedos. Estas comunidades son muy escasas en la isla y se denominan comunidades de ribera porque rodean los cursos de agua permanentes o casi permanentes; estas comunidades son muy frágiles, cualquier acción que modifique un poco su hábitat las destruye sin posibilidad de recuperación. También es notorio el gran interés científico que presentan las especies paleoendémicas y esquisoendémicas de la zona y algunas especies animales protegidas, como las tortugas de agua.

No debemos olvidar tampoco una serie de restos históricos, como Sa Talaja de Cala'n Turqueta, Es Castelleret de Cala'n Turqueta, las cuevas y sopeas de los barrancos y peñascos de Macarella y Macarelleta, etc., totalmente integrados en este paisaje único.

La conveniència de la protecció del espai natural de la citada zona ha sido remarcada en diversos informes del Instituto para la Conservación de la Naturaleza (ICONA), fundamentalmente en el estudio "Caracterización ecológica del área de Cala'n Turqueta" y su "Inventario abierto de espacios naturales de protección especial", redactado el 26 de mayo de 1982, con el objetivo de "Evitar que la parcelación y edificación de las zonas consideradas puedan producir perjuicios irreparables...".

El criterio de ICONA se ve reforzado por diversos trabajos de la Doctora María Angeles Cardona, Profesora Titular de Fitografía y Ecología Vegetal de la Universidad de Barcelona, que son coincidentes con las opiniones emitidas por diferentes entidades científicas españolas y europeas y que han motivado que el Pleno del Ayuntamiento de Ciutadella acordase elevar al Govern de las Islas Balears propuesta de suspensión de planeamiento en la costa sur del término (Pleno día 12 de abril de 1984), "como medida cautelar y provisional y con la finalidad de ahorrar la formulación de iniciativas entorpedidoras del proceso de revisión del planeamiento".

Así pues, la protección integral de la zona litoral y boscosa de la costa sur del término municipal de Ciutadella, comprendida entre el Arenal de Son Xoriguer y Cala Galdana es especialmente necesaria y urgente.

Por todo ello, y al amparo de lo que dispone la Ley de Ordenación y Protección de Areas Naturales de Interés Especial:

Artículo 1.- Se declara Area Natural de Especial Interés el espacio situado en el municipio de Ciutadella de Menorca, zona litoral y boscosa de la costa sur del citado término, comprendida entre el arenal de Son Xoriguer y Cala Galdana, a todos los efectos previstos en la Ley de Ordenación y Protección de Areas Naturales de Interés Especial.

Article 2.- L'Àrea Natural d'Espècial Interès de la zona litoral i boscosa de la costa sud del terme municipal de Ciutadella, compresa entre l'arenal de Son Xoriguer i Cala Galdana, essent la descripció la següent:

- Situació general en el Terme Municipal;
- Costa Sud: Límit oriental, Urbanització Serpentina.- Límit occidental, Urbanització Son Xoriguer.
- Límit Nord: Línia regular i quebrada (seguint les línies de les tanques) no paral·lela a la costa i fronterís amb la urbanització de Son Xoriguer i des del límit del pla parcial aprovat, i els 1.800 m. en direcció nord tot seguint el contorn topogràfic que s'esmenta: punta "A" 600 mts.; Punta Alzina Dolça, 600 mts.; Punta Prima, 600 mts.; Cala de Son Vell (Interior), 400 mts.; Pesquera d'Es Comte, 650 i 2.000 mts.; Ets Escalons, 900 i 1.500 mts.; Platja Ponent de Son Saura, 2.100 mts.; Punta d'Es Pinar, 2.150 mts.; Cala d'Es Talaier (mitja), 1.600 mts.; Punta de Na Bruna, 1.850 mts.; Punta d'Es Tambors, 1.800 mts.; Cala'n Turqueta (interior), 900 mts.; Punta Na Foradada, 1.300 mts.; Penyes del Perico, 600 i 1.100 mts.; Punta de Na Gall, 600 mts.; Punta Macarella, 550 mts.; Cala Macarella (interior), 1.200 mts.; Els Bèrcs de Santa Ana, 1.800 mts.; Moro Ponent Cala Galdana, 1.600 mts.

Per tant, hom dedueix que també queden afectats (totalment o parcialment) els següents barrancs naturals: El Barranc de Macarella en la seva totalitat i el de Santa Galdana en aproximadament la meitat de la seva llargària i en la part corresponent al Terme Municipal de Ciutadella.

La delimitació més amunt esmentada acaba al trobar-se amb la línia municipal del Barranc de Cala Galdana.

La delimitació descrita queda grafiada en els plànols annexos.

DISPOSICIO TRANSITÒRIA.- El règim urbanístic transitori aplicable al sòl no urbanitzable d'especial protecció, fins a l'aprovació del Pla Especial Protecció previst a l'article 5 de la Llei d'Ordenació i Protecció d'Àrees Naturals d'Interès Especial serà:

1.- Es prohibeix qualsevol transformació de les seves condicions naturals, àdhuc la roturació de terrenys i l'explotació forestal massiva.

2.- No s'admeten altres edificacions que les d'equipament destinades directament i exclusiva al servei de les platges, que hauran de ser situades en el perímetre de cada unitat, així com les edificacions tradicionals existents.

3.- Els pals de suport de línies elèctriques o telefòniques o de telecomunicacions i les casetes per a transformadors o altres construccions relacionades amb aquests serveis, només es podran localitzar en llocs i de manera que no afectin negativament l'entorn per assegurar aquests objectius.

4.- S'hi prohibeix la publicitat. S'admeten únicament indicadors de llocs i vitalitat.

5.- Només es podrà autoritzar talla d'arbres si no es pertorba el paisatge ni es posa en perill la continuïtat de la flora.

6.- Es prohibeix l'ús extractiu de nova implantació. Els moviments de terra relacionats amb la construcció de vies o en qualsevol altre ús admès, han de replantejar-se la manera de preservar els valors paisatgístics.

7.- Resten expressament prohibits els abocaments d'escombraires.

8.- Les característiques de les noves edificacions hauran d'adaptar-se a les peculiaritats tradicional de les construccions del camp ciutadellenc.

Les edificacions preexistents d'aquest pla destinades a habitatge podran ser objecte d'obres de reforma, sempre que s'utilitzin els seus constructius propis de la mateixa edificació.

DISPOSICIO FINAL PRIMERA.- Hom autoritza el Govern de la Comunitat Autònoma per a dictar les disposicions necessàries per a l'aplicació i el desenvolupament d'aquesta Llei.

DISPOSICIO FINAL SEGONA.- La presente Llei vigirà el dia següent al de la seva publicació al "Butlletí Oficial de la Comunitat Autònoma".

Per tant, ordén que tots els ciutadans guardin aquesta Llei i que els Tribunals i les Autoritats als quals pertorqui la facin guardar.

A Palma de Mallorca, a dia set d'abril de mil nou-cents vuitanta-vuit.

EL PRESIDENT,  
Signat: Gabriel Cañellas Fons

El Conseller d'Obres Públiques  
i Ordenació del Territori,  
Signat: Jerónimo Sáiz Gomila.

Artículo 2.- El Área Natural de Especial Interés de la zona litoral y boscosa de la costa sur del término municipal de Ciutadella, comprendida entre el Arenal de Son Xoriguer y Cala Galdana, siendo la descripción la siguiente:

- Situación general en el Término Municipal
- Costa Sur: Límite oriental, Urbanización Serpentina.- Límite occidental, urbanización Son Xoriguer.
- Límite Norte: Línea regular y quebrada (siguiendo las líneas de los cercados) no paralela a la costa y fronteriza con la urbanización de Son Xoriguer y desde el límite del plan parcial aprobado, y los 1.800 m. en dirección norte siguiendo el contorno topográfico que se cita: punta "A" 600 mts.; punta Alzina Dolça, 600 mts.; Punta Prima, 600 mts.; Cala de Son Vell (interior) 400 mts.; Pesquera d'Es Comte 650 y 2.000 mts.; Ets Escalons, 900 y 1.500 mts.; Platja Ponent de Son Saura, 2.100 mts.; Punta d'Es Pinar, 2.150 mts.; Cala d'Es Talaier (mitja), 1.600 mts.; Punta de Na Bruna, 1.850 mts.; Punta d'Es Tambors, 1.800 mts.; Cala'n Turqueta (interior), 900 mts.; Punta Na Foradada, 1.300 mts.; Penyes del Perico, 600 y 1.100 mts.; Punta de na Gall, 600 mts.; Punta Macarella, 550 mts.; Cala Macarella (interior), 1.200 mts.; Els Bèrcs de Santa Ana 1.800 mts.; Moro Ponent Cala Galdana, 1.600 mts.

Por tanto, se deduce que también quedan afectados (total o parcialmente) los siguientes barrancos naturales: El Barranc de Macarella en su totalidad y el de Cala Galdana en aproximadamente la mitad de su longitud y en la parte correspondiente al Término Municipal de Ciutadella.

La delimitación apuntada más arriba acaba al encontrarse con el límite municipal del Barranc de Cala Galdana.

La delimitación descrita queda grafiada en los planos anexos.

DISPOSICION TRANSITORIA.- El régimen urbanístico transitorio aplicable al suelo no urbanizable de especial protección, hasta la aprobación del Plan Especial Protección previsto en el artículo 5 de la Ley de Ordenación y Protección de Áreas Naturales de Interés Especial será:

1.- Se prohíbe cualquier transformación de sus condiciones naturales, incluso la rotulación de terrenos y la explotación forestal masiva.

2.- No se admiten otras edificaciones que las de equipamiento destinadas directa y exclusivamente al servicio de las playas, que deberán estar situadas en el perímetro de cada unidad, así como las edificaciones tradicionales existentes.

3.- Los polos de soporte de líneas eléctricas o telefónicas o de telecomunicaciones relacionadas con estos servicios y las casetas para transformadores u otras construcciones relacionadas con estos servicios, sólo se podrán localizar en lugares y de manera que no afecten negativamente el entorno para asegurar estos objetivos.

4.- Se prohíbe la publicidad. Se admiten únicamente indicadores de lugares y vitalidad.

5.- Sólo podrán autorizarse tala de árboles si no se perturba el paisaje ni se pone en peligro la continuidad de la flora.

6.- Se prohíbe el uso extractivo de nueva implantación. Los movimientos de tierra relacionados con la construcción de vías o en cualquier otro uso admitido, deben plantearse la manera de preservar los valores paisajísticos.

7.- Quedan expresamente prohibidos los vertidos de basuras.

8.- Las características de las nuevas edificaciones deberán adaptarse a las peculiaridades tradicionales de las construcciones del campo de Ciutadella.

Las edificaciones preexistentes de este plan destinadas a vivienda podrán ser objeto de obras de reforma, siempre que se utilicen elementos constructivos propios de la misma edificación.

DISPOSICION FINAL PRIMERA.- Se autoriza al Govern de la Comunitat Autònoma para dictar las disposiciones necesarias para la aplicación y el desarrollo de esta Ley.

DISPOSICION FINAL SEGUNDA.- La presente Ley regirá al día siguiente al de su publicación en el "Butlletí Oficial de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears".

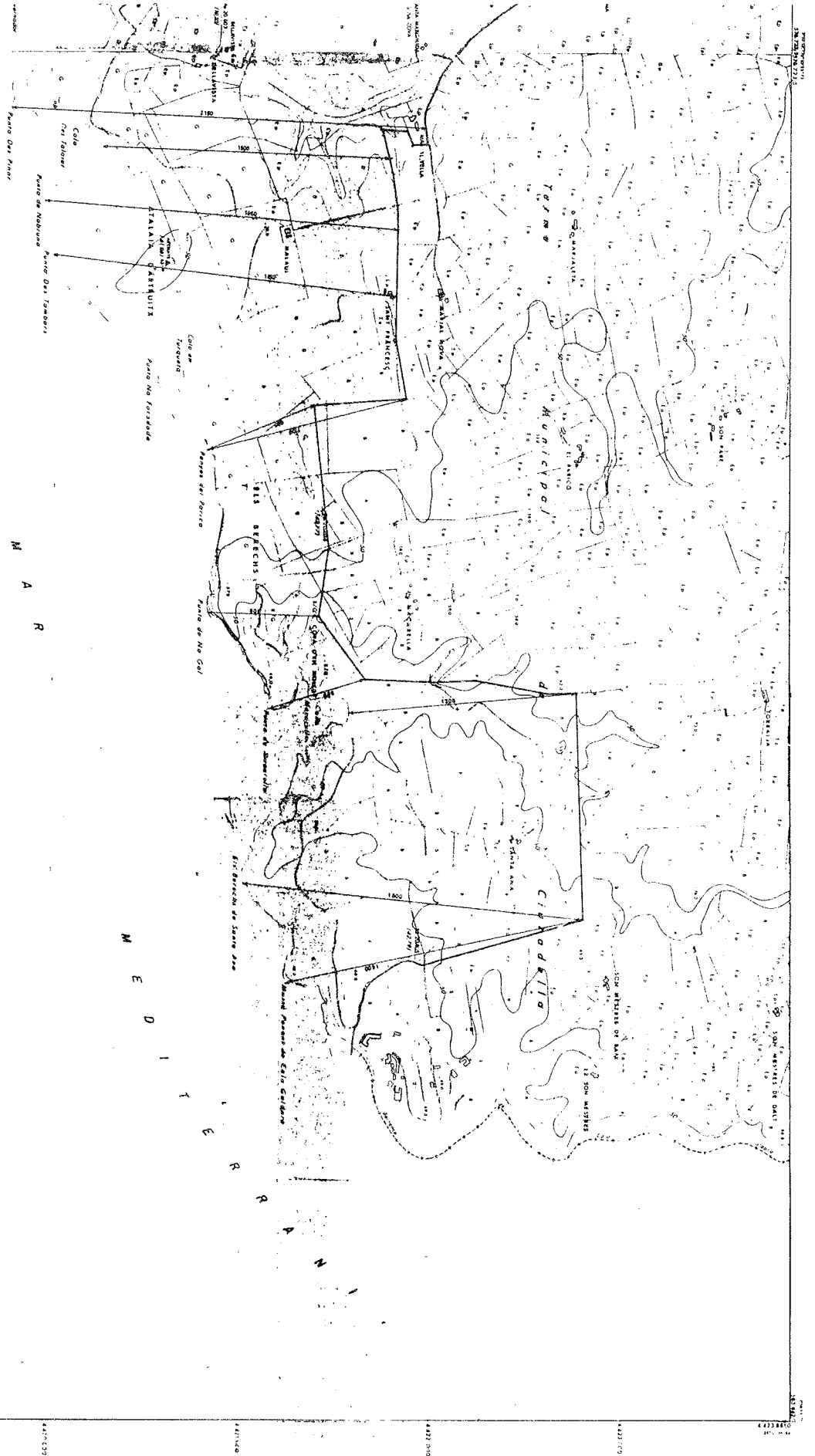
Por tanto, ordeno que todos los ciudadanos guarden esta Ley y que los Tribunales y las Autoridades a las que corresponda la hagan guardar.

En Palma de Mallorca, a siete de abril de mil novecientos ochenta y ocho.

EL PRESIDENTE,  
Fdo.: Gabriel Cañellas Fons.

El Conseller de Obras Públicas  
y Ordenación del Territorio,  
Fdo.: Jerónimo Sáiz Gomila.





<p><b>USOS DEL SOL</b></p> <p>1. HABITACIONAL</p> <p>2. INDUSTRIAL</p> <p>3. COMERCIAL</p> <p>4. RECREATIVO</p> <p>5. EDUCACIONAL</p> <p>6. CULTURAL</p> <p>7. PROTECCION DEL MEDIO AMBIENTE</p>		<p><b>VERTEJES</b></p> <p>1. VERTEJES DE 1ª CLASE</p> <p>2. VERTEJES DE 2ª CLASE</p> <p>3. VERTEJES DE 3ª CLASE</p>		<p><b>INFORMACION CARTOGRAFICA</b></p> <p>1. ESCALA</p> <p>2. PROYECCION</p> <p>3. DATUM</p> <p>4. SISTEMA DE COORDENADAS</p>	
<p><b>SIGNES CONVENCIONALES</b></p> <p>1. CARRETERA NACIONAL</p> <p>2. CARRETERA DEPENDIENTE</p> <p>3. CARRETERA COMUNAL</p> <p>4. CARRETERA DE TERCIERAS CLASES</p> <p>5. CARRETERA DE CUARTAS CLASES</p> <p>6. CARRETERA DE QUINTAS CLASES</p> <p>7. CARRETERA DE SEPTIMAS CLASES</p> <p>8. CARRETERA DE OCTAVAS CLASES</p> <p>9. CARRETERA DE NOVENAS CLASES</p> <p>10. CARRETERA DE DECIMAS CLASES</p> <p>11. CARRETERA DE UNDECIMAS CLASES</p> <p>12. CARRETERA DE DUODECIMAS CLASES</p>		<p><b>USOS DEL SOL</b></p> <p>1. HABITACIONAL</p> <p>2. INDUSTRIAL</p> <p>3. COMERCIAL</p> <p>4. RECREATIVO</p> <p>5. EDUCACIONAL</p> <p>6. CULTURAL</p> <p>7. PROTECCION DEL MEDIO AMBIENTE</p>		<p><b>VERTEJES</b></p> <p>1. VERTEJES DE 1ª CLASE</p> <p>2. VERTEJES DE 2ª CLASE</p> <p>3. VERTEJES DE 3ª CLASE</p>	
<p><b>SIGNES CONVENCIONALES</b></p> <p>1. CARRETERA NACIONAL</p> <p>2. CARRETERA DEPENDIENTE</p> <p>3. CARRETERA COMUNAL</p> <p>4. CARRETERA DE TERCIERAS CLASES</p> <p>5. CARRETERA DE CUARTAS CLASES</p> <p>6. CARRETERA DE QUINTAS CLASES</p> <p>7. CARRETERA DE SEPTIMAS CLASES</p> <p>8. CARRETERA DE OCTAVAS CLASES</p> <p>9. CARRETERA DE NOVENAS CLASES</p> <p>10. CARRETERA DE DECIMAS CLASES</p> <p>11. CARRETERA DE UNDECIMAS CLASES</p> <p>12. CARRETERA DE DUODECIMAS CLASES</p>		<p><b>USOS DEL SOL</b></p> <p>1. HABITACIONAL</p> <p>2. INDUSTRIAL</p> <p>3. COMERCIAL</p> <p>4. RECREATIVO</p> <p>5. EDUCACIONAL</p> <p>6. CULTURAL</p> <p>7. PROTECCION DEL MEDIO AMBIENTE</p>		<p><b>VERTEJES</b></p> <p>1. VERTEJES DE 1ª CLASE</p> <p>2. VERTEJES DE 2ª CLASE</p> <p>3. VERTEJES DE 3ª CLASE</p>	
<p><b>SIGNES CONVENCIONALES</b></p> <p>1. CARRETERA NACIONAL</p> <p>2. CARRETERA DEPENDIENTE</p> <p>3. CARRETERA COMUNAL</p> <p>4. CARRETERA DE TERCIERAS CLASES</p> <p>5. CARRETERA DE CUARTAS CLASES</p> <p>6. CARRETERA DE QUINTAS CLASES</p> <p>7. CARRETERA DE SEPTIMAS CLASES</p> <p>8. CARRETERA DE OCTAVAS CLASES</p> <p>9. CARRETERA DE NOVENAS CLASES</p> <p>10. CARRETERA DE DECIMAS CLASES</p> <p>11. CARRETERA DE UNDECIMAS CLASES</p> <p>12. CARRETERA DE DUODECIMAS CLASES</p>		<p><b>USOS DEL SOL</b></p> <p>1. HABITACIONAL</p> <p>2. INDUSTRIAL</p> <p>3. COMERCIAL</p> <p>4. RECREATIVO</p> <p>5. EDUCACIONAL</p> <p>6. CULTURAL</p> <p>7. PROTECCION DEL MEDIO AMBIENTE</p>		<p><b>VERTEJES</b></p> <p>1. VERTEJES DE 1ª CLASE</p> <p>2. VERTEJES DE 2ª CLASE</p> <p>3. VERTEJES DE 3ª CLASE</p>	